

logne en Le Touquet in Frankrijk), nl. 1 ex. van $\pm 6 \times 2$ cm en 1 ex. van $\pm 3 \times 1,2$ cm.

De laatste vondsten van *S. elegans* te Oostduinkerke gaan terug tot 1 april 1990. Toen lagen er op 2,5 km springvloedlijn >250 schilden van *Sepia officinalis* (± 5 tot ± 25 cm), 2 schilden van *Sepia orbignyana* ($\pm 8,5$ cm) en 5 schildjes van *Sepia elegans* (5; 5,3; 5,5; 5,7 en 6 cm).

M.-Th. Vanhaelen

Nogmaals over Fuikhorens.

36161

Op zaterdag 10 juli 1993 nam ik een kijkje op de zandhopen gelegen op de kade te Nieuwpoort. Ze behoren toe aan de Nieuwpoortse Handelsmaatschappij. Eén van deze zandhopen trok mijn bijzondere aandacht. Het aangevoerde zand was blijkbaar ongezeefd aan wal gebracht en bevatte nogal wat resten van allerlei organismen zoals kreeftachtigen, schelpen en stekelhuidigen. Jammergenoeg was het meeste materiaal fragmentarisch of zwaar beschadigd. Ik vond er verse resten van volgende soorten:

- Gewone Tepelhoren *Lunatia catena* (algemeen)
- Glanzende Tepelhoren *Lunatia alderi* (alg.)
- Gevlochten Fuikhoren *Nassarius reticulatus* (5 ex. met dier)
- Amerikaanse Zwaardschede *Ensis directus* (alg.)
- Halfgeknotte Strandschelp *Spisula subtruncata* (alg.)
- Zaagje *Donax vittatus* (alg.)
- Grote Strandschelp *Mactra corallina* (alg.)
- Rechtsgestreepte Platschelp *Tellina fabula* (alg.)
- Tere Platschelp *Tellina tenuis* (alg.)

Teennagelkrab *Thia scutellata* (enkele)
 Helmkrab *Corystes cassivelaunus*
 Zwemkrabben *Liocarcinus* spp.
 Slangsterren *Ophiotrix* spp.
 Zeeklitten *Echinocardium cordatum*

De soortensamenstelling deed vermoeden dat het zand van niet al te ver uit de kust kwam. Inderdaad, bij de betrokken firma wist men mij te zeggen dat dit soort zg. "allin"-zand hun laagste kwaliteit is. Het wordt meestal gebruikt als opvul- en funderingsmateriaal. Onzuiverheden vormen daarbij niet zo'n bezwaar, vandaar dat men het i.t.t. de betere kwaliteiten niet zeeft. Om de transportkosten te drukken wordt het van zo dicht mogelijk onder de kust opgezogen, weliswaar blijvend in de concessie-zone waarin zand mag gewonnen worden. De laatste aanvoeren voor 10 juli kwamen van het begin van de Kwinte Bank, toch nog zo'n 14 à 20 km uit de kust.

De gevonden Fuikhorens behoorden allemaal tot de typische vorm, dus niet tot de zg. *mamillata* (of *nitida*) vorm. Deze laatste vorm leeft b.v. wel in de spuikom te Oostende. Het was mij de laatste paar jaar ook al opgevallen dat ik eikapsels van *Nassarius* algemener vond op aangespoelde voorwerpen. In elk geval is deze melding, samen met de andere een bewijs dat de Gevlochten Fuikhoren onze kusten aan het innemen is. Blijft natuurlijk gissen naar de oorzaken. Misschien is de soort alleen terug van weggeweest. Oude, min of meer fossiele (Holocene ?) exemplaren zijn inderdaad niet zeldzaam langs onze kust. Ofwel wijst dit, samen met andere veranderingen in onze mariene fauna op een ander fenomeen.